

گزارش قلمروی جزیره قشم و جزایر وابسته

جزیره قشم بزرگترین جزیره خلیج فارس و بزرگترین جزیره غیر مستقل دنیاست که در تنگه هرمز (مجرای اتصال خلیج فارس و دریای عمان) واقع شده است. این تنگه یکی از مهم‌ترین راه‌های آبی جهان است و نزدیک به ۵۵ کیلومتر عرض دارد.

جزیره های بزرگ پیرامون قشم، جزیره هنگام، هرمز و لارک هستند. زندگی و معیشت جامعه بومی این جزایر از گذشته با یکدیگر پیوند نزدیکی داشته است. در تقسیمات کشوری نیز این چهار جزیره، شهرستان قشم (متعلق به استان هرمزگان) را تشکیل می‌دهند. شهرستان قشم شامل سه بخش مرکزی و بخش شهاب و بخش هرمز است. طبق آخرین تقسیمات کشوری، شهرستان قشم 4 شهر (قشم، هرمز، سوزا، درگهان) و 65 روستا دارد.

جزیره قشم حدود 1491 کیلومتر مربع مساحت دارد. این جزیره با طولی در حدود یکصد و پانزده کیلومتر و عرضی میان ده تا سی و پنج کیلومتر و با فاصله‌ای در حدود دو کیلومتر با پهنه خشکی کشور (حداصل ساحل بندر لافت تا بندرپل) در تنگه هرمز و در امتداد ساحل کشور در مسیر شمال شرقی به جنوب غربی قرار دارد.

لارک جزیره کوچکی در جنوب جزیره هرمز است که از شرق به آبهای ساحلی میناب، از غرب به جزیره قشم و از جنوب به منطقه تفکیک تردد آبهای ساحلی ایران و جزیره قوئین کبیر (در عمان) محدود می‌گردد. طول جزیره لارک حدود یازده و عرض آن نیز حدود 7/5 کیلومتر است. بنابراین، مساحت این جزیره در حدود هفتاد و هشت تا هشتاد کیلومتر مربع می‌باشد.

جزیره هرمز با مساحتی در حدود 41/8 کیلومتر مربع از شمال به بندرعباس، از جنوب غربی به قشم، از جنوب به جزیره لارک و از شرق به آبهای ساحلی میناب محدود می‌شود. شهر هرمز تنها منطقه مسکونی این جزیره است که در مجاورت حاشیه جنوبی قلعه پرتغالی‌های هرمز بنا شده است.

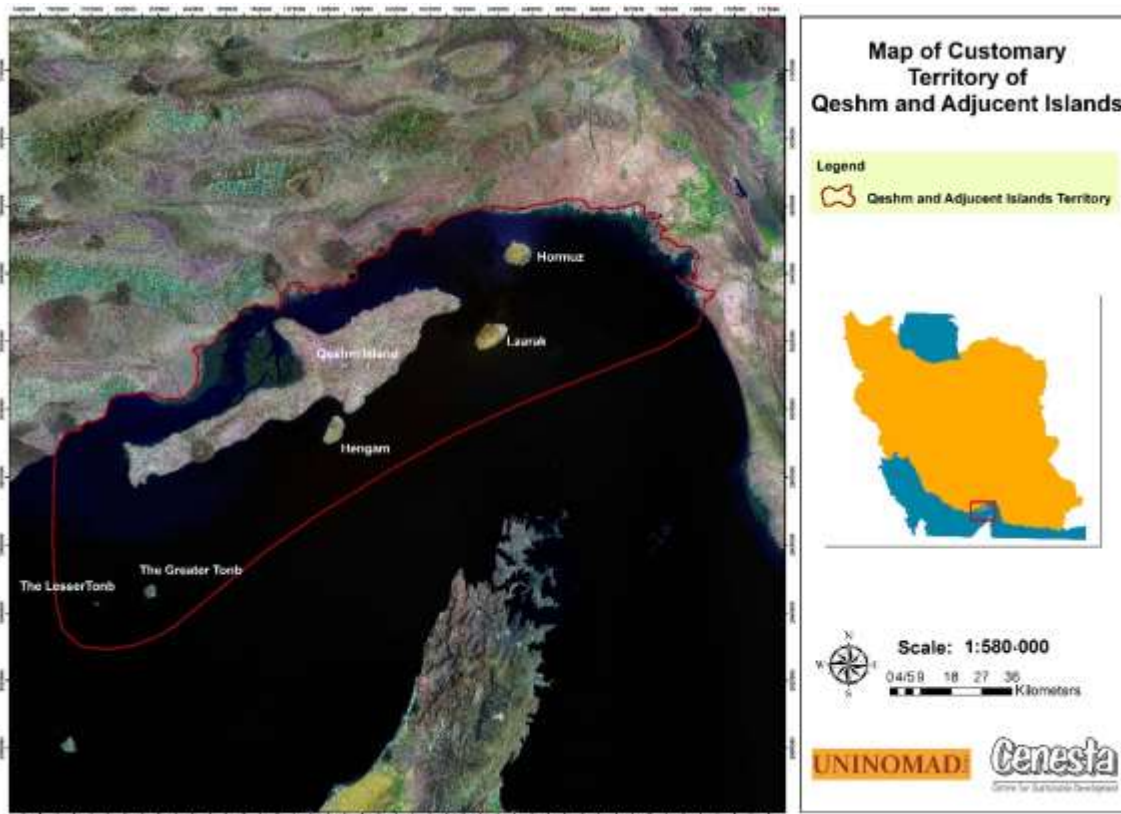
جزیره هنگام با مساحتی حدود پنجاه کیلومتر مربع (طول 9/8 کیلومتر و عرض متغیر میان سه تا شش کیلومتر) در دو کیلومتری جنوب جزیره قشم واقع شده است. آبراه هنگام به طول پنج مایل (حدود نه کیلومتر) و عرض دو مایل (حدود دو تا سه کیلومتر) جزیره هنگام را از جزیره قشم جدا ساخته است.

قلمروی عرفی این جزایر در محدوده خشکی شامل چهار جزیره قشم، هنگام، هرمز است و در محدوده دریایی (قلمروی عرفی صیادی) در بخش شمالی تا ساحل سرزمین اصلی و در بخش جنوبی

تا جزایر تنب بزرگ و کوچک ادامه می‌یابد. جدول شماره 1 مختصات قلمروی عرفی جزیره قشم و جزایر وابسته را ارایه می‌کند. نقشه شماره 1 قلمروی عرفی جزیره قشم و جزایر وابسته به آن و همچنین موقعیت این جزایر را نسبت به یکدیگر نشان می‌دهد.

جدول 1 مختصات قلمروی عرفی جزیره قشم و جزایر وابسته¹

محدوده	زون	طول جغرافیایی	عرض جغرافیایی
جزیره قشم	40R	391035	2960920

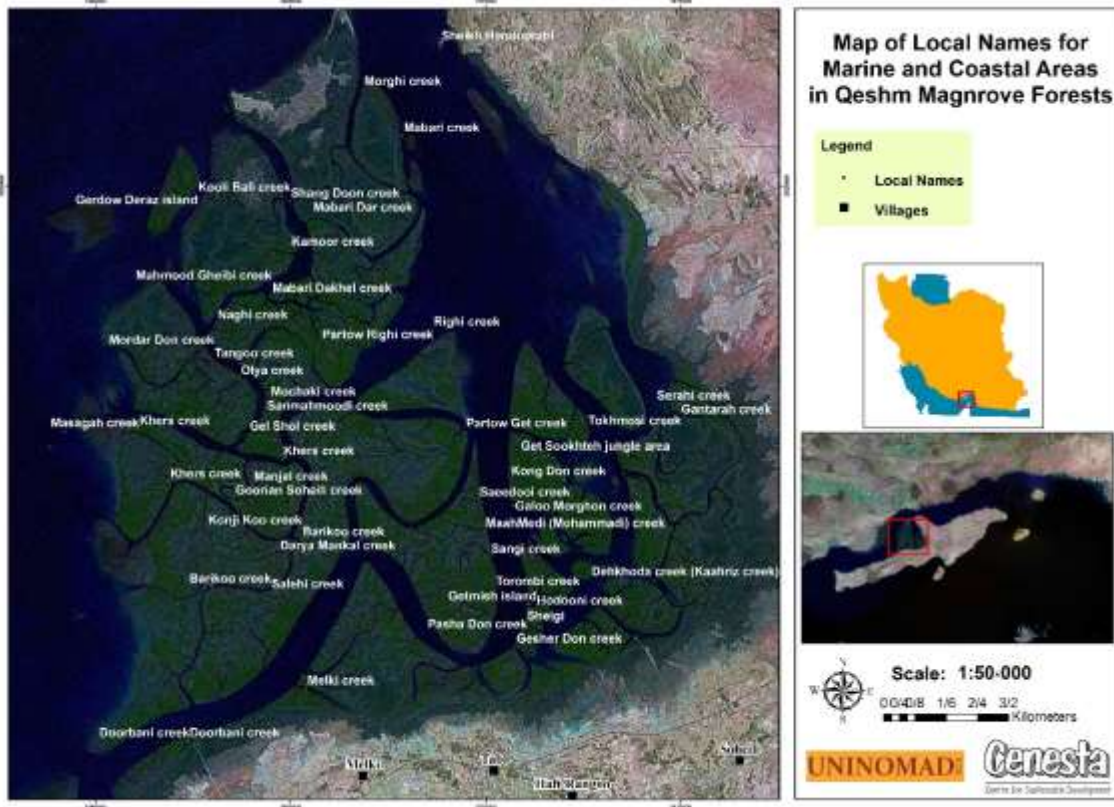
نقشه 1 قلمروی عرفی جزیره قشم و جزایر وابسته

¹ مختصات ذکر شده، مختصات نقطه مرکزی پلی گون است.

در بخش شمالی جزیره قشم، پهنه عظیمی تحت پوشش جنگل‌های حرا است. صیادی سنتی در این محدوده توسط جامعه بومی و محلی انجام می‌شود. در بخش‌های جنوبی خورهای جنگل‌های حرا، روستاهای مجاور دارای قلمروهای عرفی صیادی هستند. البته این مرزها قراردادی و عرفی هستند و در صورت استفاده جامعه بومی روستاها از قلمرویی غیر از قلمروی روستای خودشان، تعارضی ایجاد نمی‌شود. سایر خورهای جزء مناطق آزاد و مشترک صیادی هستند. در نقشه شماره 2 قلمروهای عرفی صیادی محدوده جنگل‌های حرای جزیره قشم نشان داده شده‌است. در نقشه شماره 3 نیز نام‌های محلی خورها و سایر مکان‌های ساحلی دریایی محدوده جنگل‌های حرای جزیره قشم ارائه شده‌است.

نقشه 2 قلمروهای عرفی صیادی جنگل‌های حرای جزیره قشم

نام‌های محلی مناطق ساحلی دریایی جنگل‌های حرای جزیره قشم

نقشه 3